

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	25

KISALTMALAR

A.Ş	: Anonim Şirketi,
BAGYAŞ	: Balıkesir Gayrimenkul Yatırım Anonim Şirketi,
BEM-BİR-SEN	: Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası,
BTT	: Balıkesir Toplu Taşıma Anonim Şirketi,
KDV	: Katma Değer Vergisi,
TL	: Türk Lirası,
R.G.	: Resmi Gazete.

TABLÖLAR LİSTESİ

Bütçe Gelirleri Tablosu.....	1
Bütçe Giderleri Tablosu.....	1
Hizmet İmtiyazı Sağlanan Taşınmazlar.....	6
Ödenek Programı Hazırlanmadan İhaleye Çıkılan Bazı İşler.....	16
Otopark Gelirleri.....	23
2017 yılı Bilanço.....	25
2017 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	30

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kurumun 2017 yılı mali tabloları aşağıda gösterildiği şekildedir;

Tablo 1- Bütçe Gelirleri Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Bütçe Gelirlerinin Türü	Tutar TL	Oran %
800	1	Vergi Gelirleri	13.908.630,56	2,30
800	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.956.250,04	6,11
800	4	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	13.527.197,09	2,23
800	5	Diğer Gelirler	515.549.035,01	85,22
800	6	Sermaye Gelirleri	29.915.383,16	4,94
800	9	Red ve İadeler (-)	4.944.422,53	0,8
Genel Toplam			604.912.073,33	100

Tablodan da görülebileceği gibi Kurumun en büyük gelir kalemini % 85,22'lik pay ile Diğer Gelirler kalemi oluşturmaktadır. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri diğer önemli gelir kalemidir.

Tablo 2- Bütçe Giderleri Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Bütçe Giderinin Türü	Tutar TL	Oran %
830	1	Personel Giderleri	88.378.448,96	10,38
830	2	Sosyal Güvenlik Kurumuna	14.229.982,20	1,67
830	3	Mal ve Hizmet Alım Gideri	342.535.683,78	40,24
830	4	Faiz Giderleri	26.831.112,66	3,15
830	5	Cari Transferler	10.088.587,19	1,19
830	6	Sermaye Giderleri	351.042.007,85	41,24
830	7	Sermaye Transferi	18.088.460,66	2,13
Genel Toplam			851.194.283,30	100

Tablodan da görülebileceği gibi Kurumun en büyük gider kalemini Sermaye Giderleri % 41,24'lük pay ile oluşturmaktadır. Mal ve Hizmet Alım Giderleri ile Personel Giderleri diğer önemli gider kalemleridir.

Kurumun bilanço bilgilerine bakıldığında 251.262.664,77 TL Dönen Varlıklar toplamı ve 1.448.878.675,19 TL Duran Varlıklar toplamı olduğu görülmüştür. 299.213.954,91 TL Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamına karşılık, 451.512.318,87 TL Uzun Vadeli Yabancı Kaynak ve 949.415.066,18 TL Özkaynak toplamı mevcuttur.

Kurumun 2017 yılı Faaliyet Giderleri toplamı 642.463.699,03 TL iken Faaliyet Gelirleri toplamı 580.782.247,69 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı geçici ve kesin mizanları ile taşınmaz kayıtlarının incelenmesinde; bazı taşınmazların envanterinin çıkarılmadığı, değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı ve muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmediği anlaşılmıştır. Bunun sonucunda ise; bilançodaki 250- Arazi ve Arsalar, 251- Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri, 252- Binalar Hesaplarının belediyenin sahip olduğu taşınmazların gerçek değerini yansıtmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde; *“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*

....

Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri bu yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir.” denilmektedir.

Bu Yönetmeliğin 7'nci maddesindeki hükümlerde ise, tapu kütüğünde kayıtlı olan veya olmayan taşınmazların kayıt usullerine ilişkin esaslar açıklanmış, 8 inci ve 9 uncu maddelerinde de taşınmazların numaralandırılarak, elde edilmiş şekillerine göre hangi kayıt belgeleri ile birlikte dosyalanacağı açıklanmıştır.

Yukarıda değinilen Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler” başlıklı geçici 1 inci maddesinde yer alan hükümler uyarınca; (Değişik: 3/6/2014-2014/6455 K.) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci

fikrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınmaya kadar 01.10.2014 tarihi itibarıyla emlak vergi değerleri üzerinden kayıtlara alınacaktır. Bundan sonra ise, değer tespit çalışmalarına devam edilerek 31.12.2017 tarihine kadar tüm taşınmazlar Yönetmelikte belirtildiği şekilde bulunacak (öncelikle maliyet değeri, bilinmiyorsa rayiç bedel, bu da belirlenmiyorsa iz bedeli – yönetmelikte belirtilen bazı taşınmazlar ise doğrudan iz bedeli) değerleri üzerinden kaydedilecektir. Maddi duran varlıkların tamamının gerçek bedeli ve değeri üzerinden muhasebeleştirilmesi esas olduğundan, maddi duran varlıkların envanterinin çıkarılıp, değerlendirilmesi yapılarak muhasebeye yansıtılmamış olması bilançoda ilgili duran varlık hesapları ile 500- Net Değer/Sermaye Hesabının gerçek durumunu göstermesine engel olmaktadır.

Anılan mevzuat hükümleri gereği yapılması gereken envanter çalışmalarının tamamlanmamış olması nedeniyle, 250, 251 ve 252 no.lu hesaplar 2017 yılı bilançosunda gerçek değeri göstermemektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** "İlgi bulguda belirtilen Belediyemize ait gayrimenkullerin muhasebe kayıtlarındaki eksiklikler giderilmesi ile ilgili envanter çalışmaları yapılacak olup; yapımı devam eden yatırımların 258 hesapta takip edilmekte olup; son hakedişte 251, 252 veya 253 hesaba aktarılarak gayrimenkullerin kayıtları takip edilmektedir."* denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabının Kullanılmaması

Kurumun maddi duran varlıklarında kayıtlı bulunan ancak hizmet imtiyaz sözleşmesi ile işletme hakkı devredilen otopark, büfe ve hizmet binası gibi yeraltı ve yerüstü düzenleri ile binaların 256-Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 200 üncü maddesinde; hizmet imtiyaz sözleşmesine konu maddi duran varlıkların 256-Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında takip edileceği belirtilmektedir.

Buna göre taşınmaz kayıtlarının muhasebe envanterine alınmamasından dolayı kayıtlı değeri bilinmeyen işletme devri ile bir imtiyaz yaratılıp belediye şirketlerine aktarılan ve aşağıdaki tabloda gösterilen taşınmazların 256 hesap kodunda takip edilmesi gerekmektedir.

Tablo 3- Hizmet İmtiyazı Sağlanan Taşınmazlar:

İlçe	Ada	Parsel	Tahsis Bedeli	Tahsis Tarihi	Tahsis Bitiş Tarihi	Tahsis Edilen Kurum
Altıeylül	8340 (1212)	1 (83)	100,00tl+Kdv	1.09.2017	31.12.2023	Balpark
Karesi	6683	2	150,00tl+Kdv	1.07.2017	31.12.2023	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Bandırma	423	65	1200,00+Kdv	15.04.2016	31.12.2018	Fırıntaş
Altıeylül	688	165	10000,00tl+Kdv	15.02.2016	31.12.2018	Balpark
Karesi	426	34	2000,00+Kdv	1.01.2016	31.12.2018	Fırıntaş
Karesi	6683	2	100,00tl+Kdv- 100,00tl+Kdv	1.02.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Burhaniye	441	241	100,00tl+Kdv- 100,00tl+Kdv	1.03.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Karesi	575	4	100,00tl+Kdv	1.03.2016	31.12.2020	Balpaş
Karesi	6683	2	100,00tl+Kdv	1.02.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Karesi	7778	1	100,00+Kdv	1.04.2016	31.12.2020	Fırıntaş
Ayvalık	179	162	500,00tl+Kdv	1.05.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Edremit	178	1	300,00tl+Kdv	1.05.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Karesi	7995	8	1.000,00+Kdv	29.04.2016	31.12.2020	Balpark
Altıeylül	203	1	500,00+Kdv	1.06.2016	31.05.2026	Fırıntaş
Erdek	165	7-8-9-10-11- 12-13-14- 15-16-17	500,00+Kdv	1.06.2016	31.12.2020	Balpark
Karesi	7735	2	100,00tl+Kdv	1.07.2016	31.12.2020	Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
Susurluk	21	5	10,00+Kdv	1.09.2016	31.12.2020	Fırıntaş
Karesi	4142	1	100,00+Kdv	1.11.2016	31.12.2020	Fırıntaş
Ayvalık	Tescil Harici		2250,00tl+Kdv	1.10.2016	31.12.2020	Btt
Altıeylül		4558	250,00+Kdv	1.08.2017	31.12.2023	Bataş
Bandırma	423	65	100,00tl+Kdv	1.01.2017	31.12.2020	Btt
Karesi	6683	2	100,00tl+Kdv	1.01.2017	31.12.2020	Btt
İvrindi	164	7	100,00tl	1.01.2017	31.12.2020	Baski
Erdek	165	63-64	100,00tl+Kdv	1.01.2017	31.12.2020	Btt
Edremit			50,00+Kdv 50,00+Kdv 50,00+Kdv	1.02.2017	31.12.2023	Bagyaş
Ayvalık	1106	17	200,00tl+Kdv	1.02.2017	31.12.2023	Btt
Altıeylül	8043 (568)	7 (151)	8000,00tl+Kdv	18.11.2016	17.11.2017	Balpark
Karesi	6683	2	200,00tl+Kdv	1.03.2017	31.12.2023	Btt
Altıeylül		6405	600,00	1.05.2017	31.12.2023	Bataş
Burhaniye	4	5	600,00	1.05.2017	31.12.2023	Bataş
İvrindi	68	47	50,00	1.05.2017	31.12.2023	Bataş
Karesi	Ttm		100,00 + 100,00	1.06.2017	31.12.2023	Btt
Altıeylül	T.H.		50	1.08.2017	31.12.2023	Btt
Altıeylül	Avlu		200	1.10.2017	31.12.2023	Bagyaş

Kamu idaresi cevabında; "İlgi bulgudaki hizmet imtiyaz varlıkları 256 hesapta takip edilmesi sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Kalkınma Ajansı Paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin 2017 yılı mali tablolarının incelenmesinde; kurum mali tablolarında 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince hesaplanması gereken 2017 yılına ilişkin toplam 2.506.004 TL'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı ile ilgili 276'ncı maddesinde;

"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

5449 sayılı Kanunun "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19 uncu maddesinde ise ajansların yöneteceği fonlar sayılmıştır;

"...d) Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay

..."

Hükmü yer almaktadır.

Belediyece bu hükümler gereği kalkınma ajansı payları hesaplanmakta ve gönderilmektedir. Ancak muhasebe yönetmeliğindeki hükümler gereğince hesaplanan payların önce 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilerek tahakkuk ettirilmesi ve ödenmesi gereken pay miktarının bu hesapta takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 Yılı itibariyle Kalkınma Ajansı Payları 363 hesapta izlenmeye başlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Balıkesir BŸyŸkřehir Belediyesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim GŸrŸřŸnŸn Dayanakları” bŸlŸmŸnde belirtilen hesap alanları hariç tŸm Ÿnemli yŸnleriyle doğru ve gŸvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 15 Temmuz Milli İrade Bayramı Münasebeti İle Bakanlar Kurulu Kararıyla Ücretsiz Olması Gereken Toplu Taşıma İçin Büyükşehir Belediye Bütçesinden Belediye Şirketine Ödeme Yapılması

15 Temmuz 2016 Milli İrade ve Demokrasi Bayramı'nın 1. Yılı münasebeti ile ücretsiz olması gereken toplu taşıma için toplu taşıma işini gören belediye şirketi Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.' ye Balıkesir Büyükşehir Belediyesince 250.000 TL ödendiği görülmüştür.

4736 sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1. Maddesinin 1. Fıkrasında;

“Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz” denilmiş olsa da;

13.07.2017 tarihli 2017/10558 sayılı 8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanununun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 1. Maddesinde aynen;

“MADDE 1- 28/01/2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı kararnamenin eki karara aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 63- 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen hain darbe girişiminin bertaraf edilmesinin 1. Yılı nedeniyle düzenlenecek anma etkinlikleri kapsamında belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese, işletme ve şirketlerce

yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden yararlananlar 15 Temmuz 2017 Cumartesi günü saat 06.00'dan başlayarak 17 Temmuz 2017 saat 06.00'ya kadar 08.01.2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır” şeklinde belirtilmiştir.

Bakanlar Kurulu Kararında hain darbe girişiminin bertaraf edilmesinin anma etkinlikleri kapsamında toplu taşıma hizmetinin ister belediyenin kendisi ister bağlı kuruluşunun isterse de bunlara bağlı birlik, müessese, işletme ve şirketlerince ücretsiz gerçekleştirilmesi esas alınmıştır. Söz konusu taşımaya ilişkin giderin taşımayı yapan ilgili Kurum tarafından karşılanması gerektiği de muhakkaktır.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı Büyükşehir Belediyesince toplu taşıma şirketine bütçe giderleri kaleminden 250.000 TL toplu taşıma ücreti aktarılması Bakanlar Kurulu Kararına aykırıdır.

***Kamu idaresi cevabında;** "İlgi bulguya istinaden 250.000,00.-TL Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş'den tahsil edilerek, 28.02.2018 tarih ve 3520 yevmiye ile muhasebe kaydı yapılmıştır."* denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Belediye Sınırları İçerisinde Bulunan ve Faaliyetleri Gereği Eğlence Vergisine Tabi Olan İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı hesabı incelemesinde, belediyenin sorumluluk alanlarında bulunan işyerlerinden, faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna giren bazı işletmelere Eğlence Vergisi tahakkuk kaydının ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

Eğlence Vergisi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3. bölümünün 17, 18, 19, 20, 21, 22'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddelerde eğlence vergisinin konusu, mükellefi, istisna ve muafiyetleri, matrahı, nispet ve miktarı ile ne şekilde ödeneceği ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından canlı müzik yapılan mekanlar ile alkollü eğlence yerlerinden eğlence vergisi tahakkuk ve tahsili yapılmamaktadır.

Eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilinin yapılmaması belediye gelirlerinin belediye bütçesinde eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Satın Alınan Tüketim Malzemelerinin Henüz Tüketilmeden Muhasebe Kayıtlarından Çıkarılarak Giderleştirilmesi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, taşınır işlem fişi ile giriş yapılan ilk madde ve malzemelerin, giriş ve çıkışlarının aynı gün içinde yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 115 ve 116'ncı maddeleri uyarınca; kurum faaliyetlerinde kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınan tüketim malzemelerinin, öncelikle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi, söz konusu bu malzemelerden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların ise, 630 Giderler Hesabına borç, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'ncü maddesinde;

"(1) Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir..."

"Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'ncü maddesinde ise;

"...(2) Muhasebe kayıtlarında "150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı"nda izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine

gönderilir..."

Hükümleri yer almaktadır.

Tüketimi henüz gerçekleşmemiş ilk madde ve malzemelerin muhasebe kayıtlarına alındığı anda çıkışının yapılması veya doğrudan giderleştirilmesi, fiili miktar ile kayıtlı miktar arasında tutarsızlığa sebebiyet vermektedir. Bu durum, henüz tüketilmemiş malzemeler mevcut olduğu halde, kurum bilançosunda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının sıfır bakiye vermesine, faaliyet sonuçları tablosunda ise 630 Giderler Hesabı'nın henüz kullanıma verilmemiş veya tüketilmemiş ilk madde ve malzeme bedelleri kadar fazla görünmesine neden olmaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;** "Ambar kurulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Bulgu doğrultusunda işlem yapılacaktır."* denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Bazı Ödeme Belgelerinde Muhasebe Yetkilisinin İmzasının Bulunmaması

İncelemeye esas alınan ödeme emri belgeleri üzerinde muhasebe yetkilisini temsilen açılan bölümde muhasebe yetkilisinin imzasının bulunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 33'ncü maddesinde giderlerin gerçekleştirilmesinin; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanacağı, Muhasebe yetkililerinin ise ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde; yetkililerin imzasını kontrol etmekle yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, birçok ödeme evrakı üzerinde muhasebe yetkilisinin imzasının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Üzerinde muhasebe yetkilisinin imzasının bulunmadığı ödeme emri belgelerine istinaden ödeme yapılmaması gerekmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** "Ödeme Emri Belgelerindeki Eksik İmzalar Tamamlanmaktadır."* denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 5: İlçe Belediyelerince Toplanması Gereken Katı Atıkların Büyükşehir Belediyesi Tarafından Toplanması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı hesabının incelenmesinde; Karesi ve Altıeylül ilçe sınırları dahilinde katı atıklarının toplanması ve taşınması işinin ilçe belediyeleri yerine Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirildiği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasının i bendinde Büyükşehir belediyelerine;

“i) ...katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak” görevleri,

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının g bendinde ise Belediyelere;

“g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak” görevleri verilmiştir.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere katı atıklarının toplanması ve taşınması görevleri yeknesak olarak İlçe belediyelerinin, yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin işlemleri ise Büyükşehir Belediyelerinin sorumluluğundadır. Dolayısıyla katı atıkların Büyükşehir Belediyesi tarafından toplanması mevzuata aykırıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 6: Yıllara Sari Bazı Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Ödenek Programı Hazırlanmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesine bağlı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı ve Kent Estetiği Dairesi Başkanlığında, yıllara sari bazı yapım işleri ve hizmet alımlarında ödenek programının hazırlanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “*Temel İlkeler*” başlıklı 5’nci maddesinde ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanununun “*İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar*” başlıklı 62. maddesinin 1. fıkrasının a bendinde,

“Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

- a) *Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek, yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere, proje maliyetinin % 10’undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz”* hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanununun “*Gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmeleri*” başlıklı 67’nci maddesinde ise;

“Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel

seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir” hükmü yer almaktadır.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 30. maddesinde Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmeleri Kapsayan Taahhütler (G) Cetvelinin (Örnek-21) Bütçe Kararnamesi metninde bulunması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri uyarınca birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur ve bu taahhütlerin meclis kararına dayanılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Tablo 5 - Ödenek Programı Hazırlanmadan İhaleye Çıkılan Bazı İşler								
İmar Ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı								
İhale Adı	İhale Türü	Yaklaşık Maliyet	Sözleşme Bedeli	Kapsadığı Yıllar	Kaç Ayı Kapsadığı	İhale Tarihi	Kullanılabilir Ödenek	Ödenek Programı
2017/374321 Balıkesir İli 2. Ve 3. Derece Arkeolojik, Doğal, Kentsel Sit Alanlarına Ait 1/5000 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Ve Bir Kısımında 1/1000-1/500 Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Revizyon Ve Bir Kısımında Plana Esas Mikrobölgeleme Etüt Yapımı İşİ	Belli İstekliler Arasında Danışmanlık	2.650.000,00 TL	İhale Aşaması	2017-2019	16 Ay	23.10.2017	12.000.000,00 TL	Hazırlanmadı
2017/363860 Balıkesir İli, 12 İlçede 1/25000 Ölçekli İlçe Bütünü Jeolojik Etüt Raporu Ve 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı, 9 İlçede 1/5000 Ölçekli Kent Merkezleri Revizyon Ve İlave Nazım İmar Planı Hazırlanması İşİ	Belli İstekliler Arasında Danışmanlık	2.483.333,33 TL	İhale Aşamasında	2017-2019	16 Ay	20.10.2017	19.530.000,00 TL	Hazırlanmadı
2015/164821 Balıkesir İli Ayvalık, Balya, Burhaniye, Edremit, Gömeç, Havran, İvrindi, Savaştepe İlçeleri Toplam 14240,23 Hektar Alanın İmar Planına Esas Mikro Bölgeleme Etütlerinin Yaptırılması	Belli İstekliler Arasında Danışmanlık	7.968.770,00 TL	5.720.000,00 TL	2015-2017	17 Ay	2.02.2016	30.000.000,00 TL	Hazırlanmadı
Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı								
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Kent Estetiği Daire Başkanlığı Park Ve Bahçeler Şube Müdürlüğü Hizmet Alım İşİ	Açık İşİ	40.383.706, 74 TL	2.386.560,00 TL	2015-2018	36 Ay	24.03.2015	....	Hazırlanmadı

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 7: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile BEM-BİR-SEN Arasında İmzalanan Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında “Sosyal Faaliyet Ve Tesislerden Yararlanma” Başlığı Altında Hüküm Konulması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile BEM-BİR-SEN arasında imzalanan ve 30.01.2017 ile 01.01.2018 döneminde geçerli olan sosyal denge sözleşmesinde “*Sosyal Faaliyet Ve Tesislerden Yararlanma*” başlığı altında sözleşmenin konusuna girmeyen düzenlemelere yer verildiği görülmüştür.

375 sayılı KHK'nın ek 15 inci maddesinde, Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

4688 sayılı Kanunun “*Mahalli İdarelerde Sözleşme İmzalanması*” başlıklı 32'nci maddesinde;

“27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna

başvurulamaz.”

Hükmüne yer verilerek imzalanacak sosyal denge sözleşmesinde taraflara sadece tavan tutarı geçmemek üzere sosyal denge tazminatının tutarını belirleme yetkisi verilmiştir.

Dolayısı ile sosyal denge sözleşmesine, sosyal denge tazminatının tutarını belirlenmesi dışında herhangi bir hüküm konulamaz.

Ancak Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile yetkili sendika arasında 30.01.2017 tarihinde imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin “*Sosyal Faaliyet Ve Tesislerden Yararlanma*” başlıklı 21 inci maddesinde;

“ a) Çalışanların Büyükşehir Belediyesince işletilen sosyal tesislerden indirimli olarak faydalanması sağlanır.

b) Sendikanın düzenleyeceği gezi ve seyahatlerde sendika üyeleri, işverenin sunacağı imkanlar dahilinde sendikaya iki kez araç temin eder.

c) Memur ve sözleşmeli personelin mesaiye geliş ve gidiş ulaşım giderleri işveren tarafından karşılanacaktır.”

Düzenlemelerine yer verilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre imzalanacak sosyal denge sözleşmesinin konusu memurlara yapılacak sosyal denge tazminatı ödemesi tutarının belirlenmesidir. Sosyal denge sözleşmesinde sosyal denge ödemesiyle ilgili olmayan ve mevzuata aykırı düzenlemelere yer verilmesi mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 8: Mali Hüküm İçeren Bazı Yönetmeliklerin Sayıştay'ın İstisari Görüşü Alınmadan Uygulamaya Konulması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen ve mali hüküm içeren bazı yönetmeliklerin Sayıştay'dan görüş alınmadan yayımlanarak yürürlüğe konulduğu görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 27'nci maddesinin son fıkrasında;

“...Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler, Sayıştay'ın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulur...”

Denilmektedir.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından çıkarılan ve mali hükümler içeren aşağıda yer alan yönetmelikler;

“Toplu Taşıma Araçları Seyahat Kartları Yönetmeliği”,

“Ticari Taksilere Uygulanacak Yönetmelik”,

“Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği”,

“Servis Araçları Yönetmeliği” yukarıda belirtilen Kanun hükmüne uyulmayarak Sayıştay'ın görüşü alınmadan yürürlüğe konulmuştur.

Mali hüküm içeren yönetmeliklerin yürürlüğe girmeden önce Sayıştay'ın istişari görüşü alınması amacıyla Sayıştay'a gönderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Kurum Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından kiraya verilen gayrimenkullerin 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı” başlıklı 475 inci maddesinde;

“Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere kurum tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen gayrimenkullerin kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kiraya verilen gayrimenkuller 990 hesapta kayıtlara alınacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 10: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Burhaniye, Susurluk İlçe Belediyelerine ve Balıkesir Gayrimenkul Yatırım A.Ş' ye Borç Verilmesi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı mali tablolarının incelenmesinde; mevzuatta öngörülmemesine rağmen Burhaniye ve Susurluk İlçe Belediyeleri ile Belediyenin ortağı olduğu Balıkesir Gayrimenkul Yatırım A.Ş' ye borç verildiği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 24'ncü maddesinde Büyükşehir belediyesinin giderleri belirlenmiştir. Büyükşehir Belediyesi'nin giderleri arasında borç vermesi ile ilgili herhangi bir gider kalemi yer almamaktadır.

Mevzuatta da Büyükşehir Belediyesinin İlçe Belediyesine borç verebileceğine ilişkin herhangi hüküm yoktur. Ayrıca Büyükşehir Belediyeleri kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve birliklere, sadece ortaklık payı ve üyelik aidatı niteliğinde ödeme yapabilmekte olup söz konusu kurumlara borç adı altında herhangi bir ödemede bulunması mümkün görülmemektedir.

Aynı Kanunun 27'nci maddesinde büyükşehir belediyesi ile bağlı kuruluşların, belediye başkanının onayı ile birbirlerinin nakit ihtiyacını karşılayabileceği ve bu şekildeki ödünç vermelerde faiz uygulanmayacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla büyükşehir belediyelerinin bütçelerinden sadece bağlı idarelerine borç verebilecekleri düzenlenmiştir.

Ancak ilgili muhasebe işlem fişlerinin incelenmesi sonucu Burhaniye Belediyesine 100.000,00 TL, Susurluk Belediyesine 450.000,00 TL ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin ortağı olduğu Balıkesir Gayrimenkul Yatırım A.Ş 'ye 2.100.000,00 TL olmak üzere toplam 2.650.000,00 TL borç verilmesi mevzuata aykırı olup söz konusu bu durum 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabını ve ilgili mali tabloyu hatalı biçimde etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgi bulguda Burhaniye Belediyesi ile ilgili tutar tahsil edildi. Susurluk Belediyesine verilen tutarlar, Susurluk Belediyesine ödenmesi gereken tutarlardan mahsup edilmektedir. Balıkesir Gayrimenkul Yatırım AŞ'ye verilen tutar 2017 yılında tahsil edilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 11: 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planlarının Yapılmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından Balıkesir ili sınırları içerisinde 1/25000 ölçekli imar planlarının yapılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun Geçici 1'nci maddesinde;

"Büyükşehir belediyeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde büyükşehirin 1/25.000 ölçekli nazım imar plânlarını yapar veya yaptırır."

Hükmü yer almaktadır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 30.03.2014 tarihinde Balıkesir İl Belediyesi Büyükşehir Belediyesi olmuştur.

Dolayısıyla Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin, Büyükşehir Belediyesi olduğu tarihten itibaren iki yıl geçmesine rağmen 1/25000 ölçekli nazım imar planlarını yapmadığı veya yaptırmadığı tespit edilmiş olup yukarıda belirtilen 5216 sayılı Kanunun ilgili hükmü çerçevesinde söz konusu imar planlarını yapması veya yaptırmaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 12: Otopark Yönetmeliğine Göre İlçe Belediyelerince Otopark Gelirlerinden Büyükşehir Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutarların Tam Olarak Aktarılmaması

Otopark yönetmeliğine göre 2017 yılına ilişkin ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilen otopark gelirlerinden Balıkesir Büyükşehir Belediyesine aktarılması gereken tutarların eksik aktarıldığı veya hiç aktarılmadığı görülmüş olup aktarılan tutarların doğruluğu hakkında da kesin bilgi yoktur.

01.07.1993 tarih ve 21624 sayılı Resmi Gazetede Otopark Yönetmeliğinin "Genel Esaslar" başlıklı 4. maddesinde;

".....

Otopark bedeli alınan parsellerin otopark ihtiyacının belediye veya valilikçe karşılanması zorunludur. Otopark ihtiyacı parselinde karşılanamayan ve idaresince İmar Kanununun 37 nci maddesine göre otopark tesis edilemeyen alanlarda otopark bedelinin arsa payı hariç %25'i yapı ruhsatının verilmesi sırasında nakden, kalan %75'i ve arsa payı ise belediyesince veya il özel idaresince parselin otopark ihtiyacı karşılandıktan en geç doksan gün sonra o yıla ait miktarlara göre değerlendirilerek tahsil edilir. Yapı ruhsatı düzenleme aşamasında ödemelere ilişkin taahhütname alınır ve tapu kütüğüne bu hususta şerh düşülür. Plansız alanlarda otoparkın parselinde veya yapıda karşılanması zorunludur." ve;

aynı yönetmeliğin "Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili" başlıklı 10'ncu maddesinde;

"(Değişik birinci fıkra:RG-22/04/2006-26147) Otopark bedelinin hesabında, 4 üncü maddenin (d) bendinde belirtilen birim park alanları ile 5 inci maddede belirtilen otopark sayısı esas alınır.

(Değişik ikinci fıkra:RG-22/04/2006-26147) Otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri de dikkate alınarak belediye meclisleri veya il genel meclisleri tarafından belirlenir.

Otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

3030 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe

belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır.

İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır.”

Hükümleri yer almaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun “Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon” başlıklı 27’nci paragrafında;

“...İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkra da belirtilen amaç dışında kullanılamaz.”

Denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre ilçe belediyeleri, otopark bedelleriyle ilgili olarak elde ettikleri gelirleri bölge ve genel otoparkların yapımı için Büyükşehir belediyesine aktarmak zorundadırlar. Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin de otopark bedellerinin tahsili için anılan mevzuat hükümlerine göre işlem yapması gerekmektedir.

Tablo 4- Otopark Gelirleri

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi			
01.01.2017 - 31.12.2017 Arası Otopark Fon Hesabına İlçeler Tarafından Yatırılan Tutarlar			
1	Altıeylül ve Karesi Belediye Başkanlığı	3.904.695,71	
2	Ayvalık Belediye Başkanlığı	...	Alınamamakta
3	Balya Belediye Başkanlığı	...	Alınamamakta
4	Bandırma Belediye Başkanlığı	...	Gönderilmemekte
5	Bigadiç Belediye Başkanlığı	78.965,76	
6	Burhaniye Belediye Başkanlığı	7.059,85	
5	Dursunbey Belediye Başkanlığı	26.520,80	
6	Edremit Belediye Başkanlığı	532.717,93	
7	Erdek Belediye Başkanlığı	...	Ulaşılamamakta
8	Gömeç Belediye Başkanlığı	288.100,00	
9	Gönen Belediye Başkanlığı	313.500,00	
10	Havran Belediye Başkanlığı	52.200,00	

11	İvrindi Belediye Başkanlığı	40.200,80	
12	Kepsut Belediye Başkanlığı	...	Alınamamakta
13	Manyas Belediye Başkanlığı	45.267,85	
17	Marmara Belediye Başkanlığı	...	Alınamamakta
14	Savaştepe Belediye Başkanlığı	...	Ulaşılamamakta
15	Sındırgı Belediye Başkanlığı	...	Alınamamakta
16	Susurluk Belediye Başkanlığı	733.588,55	
	2017 yılı Tutar Toplamı	6.022.817,25	
	Toplam Otopark Fon Hesabı Cari	8.744.833,38	

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****Tablo: 2017 yılı Bilanço**

		2017			2017
AKTİF HESAPLAR		TL	PASİF HESAPLAR		TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	251.262.664,77	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	299.213.954,91
A	HAZIR DEĞERLER	113.331.473,69	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	93.711.598,18
1	KASA HESABI	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	93.711.598,18
2	ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
3	BANKA HESABI	112.881.649,13	3	CARI YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	0,00
4	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI(-)	0,00	4	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0,00
5	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	5	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0,00
6	DÖVİZ HESABI	0,00	6	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
7	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI	0,00	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
8	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	1	CARI YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
9	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	449.824,56	C	FAALİYET BORÇLARI	120.711.068,44
B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	1	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	120.711.068,44
1	HİSSE SENETLERİ HESABI	0,00	2	BÜTÇELESTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	0,00
2	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	3	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	0,00
3	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	28.659.148,89
4	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	4.589.480,82
C	FAALİYET ALACAKLARI	21.094.195,31	2	EMANETLER HESABI	24.069.668,07
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	5.376.626,49	E	ALINAN AVANSLAR	0,00
2	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	14.314.962,53	1	ALINAN SİPARİS AVANSLARI HESABI	0,00

3	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	149,64	2	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00
4	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	628.625,31	F	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	5.946.922,13
5	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	773.831,34	1	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	3.047.823,03
D	KURUM ALACAKLARI	114.519.835,27	2	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	2.408.409,41
1	ŞÜPHELİ ALACAKLAR HESABI	0,00	3	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	490.689,69
2	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	114.519.835,27	4	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0,00
E	DİĞER ALACAKLAR	327.859,54	5	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0,00
1	KISILERDEN ALACAKLAR HESABI	327.859,54	G	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	117.080,07
F	STOKLAR	0,00	1	KIDEM TAZMİNATI KARSILIGI HESABI	117.080,07
1	İLK MADDE VE MALZEMELER	0,00	2	DİĞER BORÇ VE GİDER KARSILIKLARI HESABI	0,00
2	TİCARİ MALLAR HESABI	0,00	H	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER T AHAKKULARI	50.068.137,20
3	DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	1	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00
4	STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI(-)	0,00	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	50.068.137,20
G	ÖN ÖDEMELER	1.745.338,11	I	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
1	İS AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	1	HESAPLANAN KATMA DEĞER vergisi HESABI	0,00
2	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	2	SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00
3	BÜTÇE DISI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.745.338,11	3	DİĞER ÇESİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00
4	AKREDİTİFLER HESABI	0,00	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	451.512.318,87
5	MAHSUP DÖNEMINE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	333.923.133,52
6	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	333.923.133,52

7	DOĞRUDAN DIS PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,00	3	TAHVİLLER HESABI	0,00
1	GELECEK AYLARA AIT GİDERLER HESABI	0,00	4	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0,00
2	GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	5	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0,00
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	253.962,85	6	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
1	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	253.962,85	B	UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	0,00
2	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	1	DIS MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
3	SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	C	DİĞER BORÇLAR	0,00
4	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLARI HESABI	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00
II	DURAN VARLIKLAR	1.448.878.675,19	2	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0,00
A	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	D	ALINAN AVANSLAR	0,00
1	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	1	ALINAN SİPARİS AVANSLARI HESABI	0,00
2	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	2	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00
B	FAALİYET ALACAKLARI	4.979.925,75	E	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	38.676.236,88
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.341.702,99	1	KIDEM TAZMİNATI KARSILIGI HESABI	38.676.236,88
2	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	638.222,76	2	DİĞER BORÇ VE GİDER KARSILIKLARI HESABI	0,00
3	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	F	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	78.912.948,47
C	KURUM ALACAKLARI	0,00	1	GELECEK YILLARA AIT GELİRLER HESABI	0,00
1	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	78.912.948,47
2	DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	0,00	G	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
D	MALİ DURAN VARLIKLAR	85.601.825,66	1	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00

1	MALI KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	51.660.676,34	V	ÖZKAYNAKLAR	949.415.066,18
2	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	33.941.149,32	A	NET DEĞER HESABI	635.151.351,79
3	SERMAYE TAAHÜTLERİ HESABI (-)	0,00	1	NET DEGER HESABI	635.151.351,79
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.358.296.923,78	B	DEĞER HAREKETLERİ	0,00
1	ARAZI VE ARSALAR HESABI	124.004.769,08	1	MUHASEBE BIRIMLERI ARASI ISLEMLER HESABI	0,00
2	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	527.586.534,16	2	DEGER HAREKETLERI SONUÇ HESABI	0,00
3	BINALAR HESABI	491.399.547,54	C	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0,00
4	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	52.784.721,02	1	YENİDEN DEGERLEME FARKLARI HESABI	0,00
5	TAŞITLAR GRUBU	80.918.191,24	D	GEÇMİŞ YILLAR FAALİYET SONUÇLARI	375.945.165,73
6	DEMİRBAŞLAR GRUBU	39.017.956,81	1	GEÇMİS YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	375.945.165,73
7	HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI HESABI	0,00	E	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0,00
8	BIRIKMIS AMORTİSMANLAR HESABI(-)	-78.341.694,22	1	GEÇMİS YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	0,00
9	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	120.926.898,15	F	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	61.681.451,34
10	YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,00	1	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	61.681.451,34
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	2	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-61.681.451,34
1	HAKLAR HESABI	9.480.080,90			
2	ÖZEL MALİYETLER HESABI	0,00			
3	BIRIKMIS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-9.480.080,90			
G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0,00			
1	GELECEK YILLARA AIT GİDERLER HESABI	0,00			
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00			

1	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	17.164,70			
2	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00			
3	BIRIKMIS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-17.164,70			
	TOPLAM	1.700.141.339,96		TOPLAM	1.700.141.339,96
9	NAZİM HESAPLAR	1.367.400.385,32	9	NAZİM HESAPLAR	1.367.400.385,32
90	ÖDENEK HESAPLARI	851.194.283,30	90	ÖDENEK HESAPLARI	851.194.283,30
91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	140.892.440,10	91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	140.892.440,10
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	90.732.440,10	910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	0,00
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	0,00	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	90.732.440,10
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00	912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	50.160.000,00	915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	50.160.000,00
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00
92	TAAHHÜT HESAPLARI	375.313.661,92	92	TAAHHÜT HESAPLARI	375.313.661,92
920	GİDER T AAHHÜTLERİ HESABI	375.313.661,92	920	GİDER T AAHHÜTLERİ HESABI	0,00
921	GİDER T AAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	921	GİDER T AAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	375.313.661,92
922	KAMU ÖZEL İŞ BİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00	922	KAMU ÖZEL İŞ BİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00
923	KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	923	KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00
	GENEL TOPLAM	3.067.541.725,28		GENEL TOPLAM	3.067.541.725,28

Tablo: 2017 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	Giderin Türü	2017	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	Gelirin Türü	2017
	Kod.1		TL		Kod.1		TL
630		Giderler Hesabı	642.463.699,03	600		Gelirleri Hesabı	580.782.247,69
630	1	Personel Giderleri	86.176.324,00	600	1	Vergi Gelirleri	17.191.955,30
630	2	Sosyal Güvenlik Kuramlarına Devlet Primi Giderleri	229.982,20	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	37.518.980,82
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	288.280.958,59	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar	10.315.649,81
630	4	Faiz Giderleri	156.234.167,96	600	5	Diğer Gelirler	515.755.661,76
630	5	Cari Transferler	10.088.587,19				
630	6	Sermaye Giderleri	3.217.044,23				
630	12	Red ve İadeler (-)	2.273.659,69				
630	13	Amortisman Giderleri	20.230.684,06				
630	14	İlk Madde ve Malzeme	46.055.838,71				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Harcama	9.193.857,44				
630	99	Diğer Giderler	6.482.594,96				
		Giderler Toplamı	642.463.699,03			Gelirler Toplamı	580.782.247,69
						Faaliyet Sonucu (+/-)	-61.681.451,34